

FEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2 K | 1 óra 250 K
1 évre 24 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felolós szerkesztő: Hajos József.

Tizenhetes Hét.

Ha ti, jóra való atyámfiai egyszer láttátok volna a fedezéket, a sáncot, a kavernát! Ha ti jámbor véreim egyszer láttátok volna egy elpusztított falut!

A fedezéket nyirkos odúival, dohos vakondtúrásaival, ahol a nedves sznyaföld a derékajl s Istennek csilágos ege a pápán. A sáncot, ahol golyók sivítése, puskák zakatolása a muzsikaszó s ágyuk bömbölése a mennydörgés. A kavernát, hova még az Isten verőfénye sem hatol be, ahol a sziklakoporsóba élve van az ember belemetve.

S ha láttátok volna egy háboru által elpusztított falut! Ahol a podmoly s a mestergerenda elfűszkösödve, összedült; a bubos kemence összeomlott, az almárium meg a tulipántos láda elhamvadtt, az ümbűs, meg a tornác kormos, üszkös; pusztulás, rombolás, enyészett, irítás, halál mindentűt. Nem maradt meg semmi hely, lehajlani a fejét, nincs talpalatnyi tűzhely megfőzni a köménymagos levest, nincs egy öklönyi ól, tartani a szárayas jószágot...

há ti ezt láttátok, lelketekben szinte magától felbőre dne a gondolat: szenteltessék a te neved, hogy az én kis fűszkem, az én hajlékom épen maradt.

És tudjátok-e, hogy Istenen kívül kinek köszönhetitek, hogy áll még a tűzhely, és még a baromfi, kalászkodik a szálas jószág?

A honvédeknek, a magyar honvédeknek, a tizenhetes honvédeknek is! És amikor láttátok az özvegy szeméin a könnyet a fájdalomt mikor hallottátok az árva ajkán a panaszló zokszót, gondoltatok-e arra, hogy azok a szerencséslenek azért maradtak az árvas szövegyek, hogy a ti óthontok, a ti életetek megmaradjon? S tudjátok-e mivel tartozunk mindnyájan ezeknek az éretünk szerencsétlené lett árváknak, özvegyeknek? Azzal, hogy vele meg kell osztanunk betevő falatunkat, meg kell osztanunk fil-léreinket!

Erre figyelmeztet bennünket

a Tizenhetes Hét, melyet május hó 26-ától június 2-ig tartanak meg.

Ezen a héten lesz mindenféle szórakozás, látványosság és élvezet, kivethi mindenki a maga részét, a maga módja szerint! Hiszen a lelkiismeretén könnyít, aki ily nemes célra áldoz, s áldozatáért még élvezhet, szórakozhat is.

Ami házi regimentünk jószívű őbesteré: Mayer Pál maga vette kezébe a nemes ügyet, de még a mi véreinket tűzbe-

harcba vívó őbesterünk, s díszpolgárunk: Sipos Gyula is kivethi a maga részét, hogy az árváknak, özvegyeknek segítség jusson.

Jó atyámfiai! Senki se átalja a Tizenhetes Hét, istennek is tetsző, jótéteményéből, a maga részét kivenni. A nép is segíthet, sok apró sokra megy! Ne maradjatok el, jöjjetek el mindnyájan, segítsünk a szerencsétleneken, hiszen a jótéves jól esik a jó szívnek is! A magyar szív pedig jó szív! *Csoma Dénes.*

kell emelni a tőkét, a részvény jegyzés a tőkeemeléssel október 15-ig folytatni fog.

Megvan tehát az alkalom, hogy azok is csatlakozzanak a hatalmas keresztény sajtómozgalomhoz, akik még eddig nem vettek részt benne. A magunk részéről a kezdet lelkesedése, fel fogjuk folytatni sajtómunkánkat.

A tőkeemelésre szóló részvényaláírási ívetek s minden szükséges felvilágosítást ugyan úgy kell kérni, mint eddig. Vagy a helyi szervezet vezetőjétől, vagy pedig a kö ponti Szervező Irodától kell kérni. (Budapest IV. Harisbazar 1. félelem. 1.)

Lapunk olvasóközönségének figyelmét e tőkeemeléssel kapcsolatban újból különösen felhívjuk a sajtómozgalomra és ne feledjük, azt, hogy minél nagyobb lesz a tőke, annál könnyebben és fényesebben elérjük a kitűzött célt. Igyekezünk tehát sajtórészvényt jegyezni. Egy részvény ára alapítási költséggel együtt 26 korona.

A magyar kereszténység megmutatta e részvényjegyzések által, hogy élni akar és élni tud is. Megelégelte a marányleteket, melyek ellene épen az ellenséges sajtó részen folytak. S megmutatta, hogy tud is cselekedni: ha ily hatalmas arányban tudott áldozni, fog tudni áldozni tovább is és le fogja rázni magáról a jarmot, amelybe jöhíseműsége folytán görnyesztették.

Három hónappal ezelőtt 3 millióra volt tervezve a Központi Sajtóvállalat alapítókéje. S midőn ápril 15-én a zárás megtörtént, nem 3, de közel 10 millió koronát tett ki a jegyzések összege. Oly páratlan eredmény ez, amelyhez hasonlót a keresztény magyar társadalom eddigi mozgalmában hiába keresnénk. Az alakuló közgyűlés kénytelen lesz azonnal 10-12 millióra emelni fel az alapítókét.

Sokan próbálták ezt a társadalmat félrevezetni s megingatni még a részvényjegyzés idején is. A keresztényellenes lapok valóságilag keresztényellenesek voltak a keresztény sajtómozgalommal. Eneveztek felekezeti vizsgáltságának, konkolyhítségnek, magánambíciók művének, előre céljait vesztett vergődésnek mindennek. Rágalmak foggyvertárát szinte kiürítették mozgalmunk ellen. Nagy eredmény és a multhoz képest nagy haladás már az is, hogy a keresztény sajtómozgalommal már nem ve-

A Keresztény Sajtómozgalom első fényes diadala

Közel TIZ MILLIÓ korona az eredmény!

Nagyot változott a keresztény Magyarország frontpőgőit háborus képe három hónap alatt. A változás szinte álomszerű s félretekinté alig akarnak hinni annak a hírnek, amely a Központi Sajtóvállalat Részvénytársaság méreteiben eddig nálunk ismeretlen nagyságu sajtómozgalomról érkezik. A hír örvendően megdöbbsent bennünket, s mi után számokról, súlyos milliókról, kilométeres hosszúságu pénztékerésekről van szó, az utolsó betűig hitelt adhatunk neki. Most igazán nem bombaszóznak, most nem beszélünk a marabieliek nyelvén, a teljes valóságot szögezzük le a keresztény Magyarország tüntető megmozdulásával. A nálunk szokatlan eredmény valósággal dicső hymuszokat érdemelve, de még sem így lesz. A diadalmeny első megállójánál hálát adunk a Mindenhatóknak, hogy a keresztény öntudat felbőredését és tette készsége megérhették s e köteleességünk teljesítésének végeztével újból beleállunk a munkába. Ugyanazzal a lelkesedéssel mint január 15-én, amikor az első betű megjelent a hatalmas keresztény sajtómozgalomról. Ugy folytatjuk tovább, mintha csak most kezdenénk meg, mert tudjuk azt, hogy ha sajtóvállalatunk első eredményét még milliósaub tesszük, annál inkább fényesebb lesz az a siker, amelynek kiküzdéséért a megpróbáltatások negyedik esztendőjében a keresztények apraja nagyja, szegénye gazdagja, a katolikusok a megértő protestánsokkal szoros baráti kezet fogva, minden tehetségüket és erejüket latbavetették.

A sok háborus győzelmek táviratú után ma a szerkesztőségnek

a keresztény sajtó első győzelméről jött a távirat. A rideg táviratos kopogtatott beütök egy új világunk hajnalhasadását jelentik ennek a minden tekintetben leszorult keresztény társadalomnak. Azt olvastuk ki pár sor írásból, hogy a kétkedőknek, kishittőknek nincs igazuk. Megcáfolták őket ez a nyolc millió korona, amelyet a Központi Sajtóvállalat Részvénytársaság keresztény sajtómozgalma három hónap alatt eredményezett. A rajongóknak, a bizakodóknak, az erős hittűeknek lett igazuk, akiket nem lehetett eltáncosítani a meggyőződéstől, hogy a keresztény társadalom letargikus betegségére csak meg kell találni az orvosságot s akkor az olyan friss izomzattal kel fel kerévetéről, amelynek látára kínosan megdöbbsenek az ellenfelek. Bűszkék vagyunk rá, hogy mi is, ebben a nagy ügyben hűséges napszámoként szolgáló szerkesztőség is mindenkor a bizakodók táborára tartozunk s régi vágyunk volt ez a diadalmas sajtómozgalom.

Nyolc milliónál több már várja a nagy keresztény sajtót, hogy egészenesen táplálhassa, erősíthesse, nagyraemelhesse. De nem nyolc millió kell erre a célra. Sokkal több. Az ország minden vidékéről nyomatókusan hanguloyozták, hogy a részvényjegyzés idejét nem szabad lezárni, mert még több millió jegyzés várható, még sok tízezer ember tagja akar lenni ennek a kolosszális sajtórészvénytársaságnak. A kérelem teljesített. Tekintettel arra, hogy eddig öt milliónál több tuljogyzés van, a legközele megartandó sajtóvállalat

tási kísérletek. Ellenkezőleg: a támadások kitűnő ingyen reklámnak bizonyultak és nagyban fokozták a keresztény közönség sajtó lelkesedését.

A cipőrendelet.

A héten megjelent a hivatalos lapban a kereskedelmi miniszter cipőrendelete. Az új rendelet alapelve az, hogy a kormány, illetve az e célra rendelt szervezet lefoglalja az országban lévő és az országba bejövő összes bőrkészleteket és bőrneműeket. Ezeket a bőrköket csak a kormány meghatalmazottjának utasításai szerint lehet feldolgozni cipőkké, amelyeket a megállapított árakon és arányban fognak forgalomba hozni.

A bőrkészleteket az üzemek nagyságának aránya szerint osztja szét a Bőrbeszerzési rt., a Népiházi bizottság cipőosztályának ellenőrzése mellett.

A közönség csak cipőutalványra kaphat majd cipőt. Ezeket a törvényhatóság adja. Az alapelv az, hogy addig, amíg valakinek javítható cipője van, új cipő vásárlására utalványt nem kaphat. Csak ha nincs javítható cipője, akkor kaphat a hatóságnál utalványt, amely feljogosítja, hogy az utalványon megnevezett cipésznél egy pár cipőt maximális áron vásárolhasson. A cipőutalványt egyáltalán kötelezi az illető cipész is, hogy a rendelkezésre bocsájtott bőrből a cipőt a rendelőnek elkészítse.

Négyféle maximális cipőárát fog megállapítani a rendelet és pedig minőség szerint 70—75 koronás, 80—85 koronás, 135 koronás és

200 koronás árat. A 200 koronás azt a határt jelenti, amelynél többet cipőért sem kérni, sem adni nem szabad. Szabályozni fogja még a rendelet a cipőjavításhoz szükséges bőrkészletek felhasználását

is és meg fogja állapítani azokat a díjakat is, amelyeket a cipészek a cipőjavításokért kérhetnek, mert ezzen a téren is újabban nagy visszaéléseket és árdrágításokat követtek el egyes cipészek.

Mi lesz a kath. autonómiával és mi lesz a választójogi tervezettel?

Első tekintetre csekély összefüggés látszik e két dolog között — tárgyi összefüggés tulajdonképpen nincs is az autonómia és a választójogi tervezet között, — de valami féle okozati összefüggés bizony erősen jelentkezik a két dolog között. A Tisza kormány megbukott, mert nem akarta a radikális választójogot — a Wekerle kormány megbukott, mert mindenáron tető alá akarta hozni a Vázsonyi féle nem is annyira radikális, mint inkább kóser választójogi tervezetét.

Talán koncentrációs kormányunk lesz. Ez esetben előre látom a választójog sorsát. A minnkapart a bécsi hírek szerint a feletti örömben, hogy Vázsonyi megbukott le fogja nyelni azt a kis különbséget a mi a választók számát illetőleg közte és Vázsonyi között fennforog és hogy Andrassy se közelíthessen — még messzebbmenő engedelményektől sem riad vissza. A választójog rendezése tehát meg lesz — még pedig nem is sok különbséggel a Vázsonyi javaslatától. De mi lesz az autonómiával?

A Wekerle kormány már be is terjesztette a kath. autonómia tervezetét — de miután az elsőbbség csak akkor illeti meg a kath. egyházat, mikor a szónoknak meghívott plebános urat kell az asztalnál előre tessékenni

azzal hogy: „Ecclesia praece-dit” így történt, hogy előbb a Vázsonyi tette előre a kormány az ő kóser választójogi tervezetével de mivel ennek a választójogi tervezetnek Tisza István szagiózéréke nem bírta elviselni az illatát, hát megbukott a Wekerle kormány és most már igen kérdésessé lett a kath. autonómia megvalósítása is! Szegyenletes állapot a magyar katolikusokra mikor azt kell éreznük, hogy nekik csak akkor lehet autonómiájuk, ha előbb tető alá hozni segítik az a Vázsonyi féle választójogi tervezetet a melyről az egyik ker. újságunk kimutatja, hogy a vázsonyi félet 120 ezer női szavazója körül 160 ezer zsidónól lesz. En feleket tőle hogy ilyen választójogi vivmány után a kath. autonómiának is csak hasonló értéke lenne! Nem tudom mi lesz, nem tudom milyen kormány fog jönni — azt sejttem, hogy akármilyen kormány jön is: a kath. autonómia bizonyban lesz a kormány tászkájában, de hogy addig, míg a zsidó szabadkőműves toke dirigálja az ország ügyeit — s a míg a köze napokban született egyelőre tíz milliók ker. Sajtó vállalat még nem törri az ellen-séges toko hatalmát és kezébe nem ragadja a magyar közvélemény irányítását, addig a mi autonómiai tervezetünk mindig csak a kultuszminiszterium asztalfiókjában lesz — ezt bizonyosan tudom. Cs.

— Megyéspüspökünk Sztáron a Karitász ünnepe. Folyó hó. 15-én ünnepe lesz a szatmári katolicizmusnak. Probászka püspök májra 14-én este érkezik Sztámarra. 15-én délután 5 órakor beszédet tart a székes-egyházban, ahová ez alkalommal csak jegyekkel (ingyenes) lehet majd bejutni. 16-án délelőtt a nőik, délután a férfiak számára tart még konferenciát. A konferencia iránt katolikus körökben nagy érdeklődés mutatkozik.

— Spos Gyulát, a mi honvéd ezredünk vitéz ezredesét, városunk szétvetett díszpolgárát dan dárparancsnok helyettesé nevezték ki. A hős ezredes, aki a II. oszt. vsskoronarendes Lipót rendet is kiérdemelte vitézségével, de aki még e város hőzonségét is meghódította, több mint 3 éve áll ezredünk élén és a legénységnek valóságilag baccé. zait apja lett. Legközelebb azonban végleg ott hagyja ezredét, mert véglegesen danárparancsnoknak nevezik ki.

— Klüntetett tábori lelkész. Laktis Pált, egyházmegyének papját, a 10. lovashadosztály reikészét, aki a háboru kezdeté óta gondozza katonáink lelki nagy buzgalommal s egész papi odaadással. Ő felsége a kardokkal díszített hadiékítményes Ferenc József lovagkeresztel tüntette ki a mult évi novemberi harcokban tanúsított önfeláldozó magatartásáért. A ki-tüntetett lelkész jelenleg is a mi fiaink körében, a 10. huszárezrednél végzi nemes hivatását.

A Vörösmarty kör csütörtökön tartott jelölő értekezletén az igazgatói állásra Vigyázó Imrét és Balassa Sándort, az ügyési állásra Vértessy Géza dr. t. jelölte. Ezenkívül 8 választmányi tagot is jelölt.

Maugsch Gyula „BÉKE” szoborműve.

Irta: Hajós József.

Kalodnó rossz tulajdonsága a társadalomnak, hogy nehezen hajlandó méltóan értékelni azokat, akik közvetlen környezetükből ki-magaslanak. Régóta igaznak bizonyult az a közmondás, hogy „egy proféta sem kedves a maga hazájában.” Proféták, ihletett lelki látókok elég gyakran jelennek meg szerény körzetekben, kis városokban, sőt falvakban is, de hallgatóik gyéren akadnak, kevesen értik meg és még kevesebben értékelik őket méltányosan.

Városunknak is van ilyen eléggé nem méltányolt, ihletett lelki látónoka, Maugsch Gyula szobrászművészünk, aki szépséges vízióit a szobrász plasztikai érzékével a szoborrá mintázza, domborművé, rögzült, csoportképpé alakítja.

Maugsch Gyula művészi alkotásait szemlélve észrevesszük, hogy a mi szobrászunk igazi művész-lek. Az ő lelke is, mint minden igazi művészé, olyan, mint a bércek közt csillogó tengzerszem tükre, melyre reállik a szemlélési gondolat: „Isten lelke lebegett a vizek felett.” Istenarca tükröződik a mű-

vészlelekben, mely hasonlít a bércek tavának aulatszó, hullámaltan vízéhez, melynek mélységein esodálatosan szép, sejtelmes világ tárul fel az előtt, ki hozzáértő szemmel abba beletekint. Kár, hogy sokan az emberi szép lelkek mély-ségeinek megnyilvánulását iránt érzéktelenek; hasonlítanak azokhoz a vizipókokhoz, melyek a fő tük-rén szaladgálnak, de nem érdeklődnek az alattuk rejtőző mély-ségek és körülöttük kinyílt szépségek iránt; nekik egyformán lapos a világ. Nagy kár, hogy így van; mint ahogy kár, hogy világgosság gyul ki valahol, ahol semiségebe szorja szét a fényt és nem talál megértő szemeket, melyek a szét-hínellett fény révén látni, örülni s élvezni képesek.

Minden igazi műalkotás a gé-niusz kisugárzása, tehát világgóság a sötétségben. A lélek rádiumkö-vei a szobrok, melyekről folytonosan sugárzik a szépség emanációja kffoghatatlanul. Ezt a lélekbe vi-lágító kisugárzást vesszük észre Maugsch szobrászunk sikerült szép művein, pl. a kis Jézus szobrán,

az öngyál csoporton, a regelő honvéden, főleg pedig a most készülő „Béke” szobormű monumentális csoportozatán.

Művésznünk néhány nap múlva befejezi egyik meglepően szép — szerintem legszebb — művét, a „Béke” allegóriájának grandiozus kompozícióval történt mintázását. A „Béke” allegorikus nőalakja graciozus testtartással ül egy nemesvérű lovon. A ló nyugodt mozdulata harmonizál a béke gondolatával. A lóháton ülő béke nemője klasszikus szépségű nő-alak, szinte elevennek látszik, annyira kifejező; tágrányit zafir-szemekkel tekint előre a hajnal-arcú szőke lány, kinyújtott kezében palmaágat lenget.

A lovasszobor magas talapzaton áll. A talapzat építészeti tagozása szintén mesteri; úgy van megal-kotva, hogy a körülötte csoportosított sok emberalak legelőnyösebben ervényestülhet. Ugyanis a talapzat pillér-részt a társadalom minden osztályát képviselő magas domborművé, és önálló alakok veszik körül, kik mindannyian a béke áldásának örvendenek. Az alakkoszorút a talapzat elején két békejobbot nyújtó honvéd kezdi meg, felettük a talapzat homlok-

zatán a Pax szó domborodik ki, alatta hatalmas domborművű ornamentika.

A szobormű pilléréhez több lépcsőfok vezet. A lépcsőzet négy oldalán egy egy ülő helyzetben mintázott allegorikus alak: Hungária, Klío, Juszticia nemői díszítik az egész művet.

Minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy művésznünknek ez a merész arányokban koncipiált alkotása meglepően hatásos és részleteiben is művészi. A nagy munkát művésznünk néhány nap múlva befejezi. Sikerült a mi tulságosan szerény — ez is egyik tiszteletre-méltó jellemvonása — művésznünket rábírt arra, hogy e legszebb alkotását ki fogja állítani a közel jövőben a saját műtermében. Városunk intelligens közönségének kiváló esztétikai élvezetben lesz része a Béke emez allegorikus szoborcsoportozatának szemlélésekor.

Örvendünk azon, hogy városunknak Maugsch szobrásza van. Kívánjuk a mi művésznünknek, hogy a Békét szimbolizáló nagy alkotása: nagy körzetben találjon elismerést és majd a tervezetbe-méltó nemes anyagban, nagyszabású kivitelű is kapjon márványban és bronzban.

Tízezer koronás alapítvány.

Szegő Miksa budapesti szappan gyáros, aki Felső kereskedelmi iskolánkon végzte tanulmányait, tízezer koronás alapítványt tett le a kereskedelmi társulat kezébe az ösztöndíj alapítvány címen. A némes adományozónak ez nem első ajándéka. A hitközségnél is tett tízezer koronás alapítványt, a felső kereskedelmi iskolának pedig minden évben jutlatot adományoztak. A sok szegény tanuló is áldani fogja jó szívet.

— **Kitüntetés.** Hoffmann László 69. gy. ezredbeli tart. hadnagy legfőbb dícsérelés elismerést kapott a kerdozkai.

— **Huszáraink kertj ünnepsége.** A Mackensen huszárok pótszázadparancsnokságán serényen folynak a rendezői munkálatok, hogy a Pünkösdi első napján d. u. a Polgári lövölde hatalmas kerthelyiségében az ezred özevgy és árva alapja, valamint az ezred hadialbuma javára rendezendő ünnepség minden tekintetben méltó legyen a fehérvári huszárakhoz és ahhoz a közönséghez, amely minden alkalmat oly lelkes készséggel ragad meg, hogy vitéz fiai, a 10-es huszárak iránti meleg érdeklődésének, tettekre szilárdatalkészségének minél fenyesebb kifejezést adjon. Elvezetett ígér ez az ünnepség nemcsak azoknak,

Mert Maugsch mesternek ez a műve nagyszabású kivitelben bármely nagyvárú főterének díszére válnék. Az az egy hibája éppen a Béké eme szoborcsoportozatának, hogy megfelelő nagy méretekben felépített, nemes anyagból való kidolgozása sok pénzbe — a művész becsülése szerint két millió koronába — kerülne, éppen graudidózus kompozíciója miatt. Reméljük, hogy a szoborművet szakkritikusok és műveltségutalók is méltó nyolmi — és illetékes körök figyelmébe ajánljani fogják.

A szerény mester nevét a „Béke” szobra nagyírtvé fogja tenni, mert lehetetlen, hogy ilyen nagy lényű-özönt sugározó művészlelek sötétbe rejölzve maradhasson. Hisszük, hogy a szűnik klikk-rendszere dacára is érvényesülni fog. Méltányos, hogy elsősorban mi fehérváriak ismerjük el a genius műalkotásban nyilvánuló kiadásának értékét.

Máris örömmel értesülünk arról, hogy Maugsch művei mind inkább keresetteké válnak. Megbízást kapott Zita királyné szobrára Szombathelyre. A budapesti mezőgazdasági múzeum részére készített és csodálatos természetbűséggel színezett gyümölcs és terménymodelljei oly nagy elismerést váltottak ki, hogy hasonló művek készítésére művészsütnket a török császári kormány is megbívtá.

Fehérvár büszkén vállalja magának Maugsch szobrászt; önmagunkat becsúfít meg, ha a művészet szépségéért lelkesedve tisztelő elismeréssel vagyunk azon ihletett zsenik iránt, akik fennkölt geniuszok szépségét a mi gyönyörködtetésünkre elének varázsolják.

akik az ilyen tömeghullámzásokat kedvelik, hanem azoknak is, akik művészi gyönyörűségeket keresnek. A tombola és a népfünnepélyeken szokásos különböző társasjáték, szépség- és egyéb verseny fognak szolgálni, művészi eseményé pedig a mi Frichy Richardunk vezénylese mellett vendégszereplő budapesti 1 es honvédek európai híru zenekara fogja emelni huszáraink ünnepségét. Az ünnepség agilis és figyelmes rendezősége „műsoron kívüli” számként szerzi meg Fehérvár közönségének azt a gyönyörűséget, hogy a vendégszereplő honvédekkel együtt d. e. 19-én, Pünkösdi első napján d. e. a Zicly ligetben sétahangversenyt rendeztet.

— **Halálözás.** Fischer Bódog, a Délivaspályatársaság igazgatójaának Központi felügyelője 59 éves korában meghalt Budapesten. Az elhunytban dr. Hajós Rezső helybeli ügyvéd, tb. rendőrkapitány, testvérbátyját gyászolja. Temetése tegnap ment végbe Búdapestben impozáns részvét mellett. A temetésen megjelent a Délivaspályatársaság igazgatója Gordon Róbert igazgató vezetésével, továbbá a Kereskedelmi minisztérium és a társasutak képviselői. A sirmál Huszár Ernő a Pesti-Kereskedelmi Bank aligazgatója mondott megható gyászbeszédet, méltatván az elhunyt kiváló egyéniségét és értékes munkásságát.

— A tanítónők háborús segyője megjött a városhoz. A háborús segyője havi 60—80 kor. összeget tesz ki személyenként.

— **Meghívó.** A Vörösmarty kör május hó 5-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor, határozatképtelenség esetén pedig ugyanaznap délelőtt 11 órakor, saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: A kör igazgatójának ügyészenek és nyolc választmányi tagnak megválasztása a háború befejezte után tartandó általános tisztújító közgyűlés idejéig.

— **Értesítés.** A Rákóczi utcai nagyobb Leánykör (Patronage) tudatja tagjaival, hogy vasárnap, május hó 5-én a szokásos időben megtartja előadását. Vezetősége.

— **Állami alumíniumgyár.** A kormány Bihar megyében alumíniumgyárat létesít. A gyár alapítási és üzemi költségeit 30—40 millió koronára tervezik. Az alapításban a kormány a magántőkének is kisebb részesedést biztosít.

— **A kereskedelmi hadisegély** kiosztását pénteken fejezték be. Hat napon keresztül több mint 600 ember kapott segélyt majd 15.000 korona értékben. A beteg Wertheim Ármán elnököt Karl István alelnök helyettesítette.

— **A sörgyárak már muharbóli főzik a sört.** Az osztrák sörközéppont megállapodott a magyar Haditermennyel, hogy a magyar cirokkeszletek csökkenése miatt sörfőzés céljára muhari fog Magyarországból Ausztriába szállítani.

— **Halálözás.** Katona Horváth Mihályné szül.-Piller Teréz, Rákóczi lakos f. hó 2-án elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Szentháromság temető halottasházából.

— **Cérnát kapnak a háztartások.** Ma már a ruhanemű javításához szükséges cérnát is alig lehet beszerezni és csak természetesen, hogy mind hangosabb a panasza országserzte. A szabók és a fehéremmü-varrók csak megvannak valahogy, mert rendszeres kiutalások alapján kapnak annyi cérnát, hogy üzemetk zavartalanul fenntartsassák. Most arról értesülünk, hogy a Pamutközponat a lehetőség szerint gondoskodni kíván — ha egyelőre pillanatnyilag is, de ezt a lehetőség szabja meg — a háztartásokban javítás céljaira szolgáló cérnáról s cérnajegyvek ellenében 50 méteres gombolyagokban bocsátja majd a közönség rendelkezésére. Hír szerint az ilyen gombolyagok most készülnek a pozsonyi cérnagyárban s valószínű, hogy májusban már sor kerül azok szétosztására.

— **Adományok a Tizenhetes Hétnek.** Erre a nemes célra való adakozás márelkezdődött. Nagyobb mennyiségű s nagyértékű árukat a következők adományoztak: Peto Miksa r. t., Szigethy testvérek, Illés Károly, Schwartz Soma s testvére, és Pinn István.

— **Ruhalopás.** Vidor Ferenc, József utca 35. sz. alatti lakásában ismeretlen tettes április 25-én kezdődőleg felőrt 6 szekrényt. A szekrényekbe férfiruhák és fehéreművek voltak, amiket a tolvaj mind elemelt. A kár körülbelül 10.000 korona.

— **Maximálták a cuclikat.** A jövő nemzedék legfiatalabb gárdáját, a pólyásbábákat húzza ki a lehetetlen helyzetből a belügyminiszter most megjelent rendelete, amely a cuclinak nevezett gumimi szőpókák forgalombahozatalát szabályozza. A rendelet azért készült, hogy a nehezen kapható és drága cuclikat a szerényebb néposztály is megvásárolhassa a gyermeke számára. A rendelet ugyintéke dik, hogy gummiszőpókákat csak gyógygyárak és kézi gyógyszerár tartására jogosult orvosok tarthassanak raktáron, de ezek is csak úgy szolgáltathassák ki, ha a csecsemő születési bizonyítványának felmutatásánál konstattáltak, hogy a gyermeket mesterségesen táplálták és ha a csecsemő nem múlt el egy éves. Az anyakönyvi kivonatra rá kell vezetni és pecséttel hitelesíteni, mikor szolgáltatták ki a gyermek részére a cuclit. Es egyszerre így is csak egy darab gummiszőpókát szabad kiadni, azzal, hogy a használt cuclit a gyógyszerártnak vagy orvosnak a gyermek hozzátartozói visszaadják. A cuclit a viszonteladók a budapesti Thalmayer és Seitz cégtől kötelesek venni és kicsinyben 60 fillér darabon árusítani.

— **Adomány.** Paál Elek kereskedő és neje, Hekele I. Felmayer gyári alkalmazott elhunytja alkalmával korszorumeváltás címen lapunk utján 25 koronát adott a vak katonáknak.

Egy buzaöld a Középső dűlőben és egy buzaöld a Gungás-völgyi dűlőben f. hó 12-én önkéntes árverésen dr. Molnár János ügyvéd irodájában eladatik. Ugyanott bővebb felvilágosítás nyerhető.

— **Egy hártvinnegyedéves arány szerű elvezetés.** A tulajdonos kéri a megatlót, hogy Sörpince utca 28. sz. alatt jelentse.

— **A hölgyek figyelmébe!** A hírneves Koch-féle „Europa” című női ruha szabászati tanfolyam hét-főn újból megnyílik, az érdeklődők irakozhatnak. A tandíj szemlyenkint 25 K. Kötőtan folyamon a tandíj 30 K. Tanórak: d. e. 10—11-ig, d. u. 3—4-ig. Az oktató kívánatra házakköz is eljár. A szabászati tanfolyam helyisége a Kath. Növédelmi irodában van: Szögény Marich utca 1.

— **„AZ ADRIA” gőz mosóda 8 nap alatt tisztít csipke-függőnyt, ing, gallér és kézelőket; ugyszintén elvállal uri és női felsőruha tisztítást. Lakatos-u 1. sz.**

— **Köhögés ellen kitűnően bevált házi szer a Sjókr-pasztila.** Egy doboz ára 1-50 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly király-terti gyógyszerártnában.

— **Szeplő, májított pörésés arctisztatlanság ápolására blztes hatású szer a „Korona tejkrem” (ezelőtt Crème de Laktine), mely párszori használat után az arcot bársonyimává és hófehérre teszi. Egy kis tégely 2 K. Nagytégely 4 K. Tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék magukkal hozni. — Kapható: Szűts Róbert gyógyszerártnában.**

— **Nagyszerű újítás; leány és gyermekfölvételek a legskirleltében készülnek VIRAG műtermében Rákóczi utca 5. szold egységés árak. Telefon. 334.**

Mozi.

Az Uránia igazgatója közli:

Az Uránia jövő heti műsoraismét meglepően szépek és elsőrendű attrakciók lesznek. Hétfőn egy napra műsorban a „Kő kövek között” című Sudermann regény kerül színre. Kedden, szerdán és Áldozó-csütörtökön a rég nem látott női szépség, Eranceska Bertinivel a „Kamélias hölgy.” Pénteken, szombaton és vasárnap pedig a budapesti Urániából a most bemutatott „Orvény” című amerikai tengerész-dráma, csodás természeti fölvételekkel kerül színre.

Az Apolló igazgatósága közli:

Taifun Lengyel Menyhért nagyszerű drámája ugyszólván a világ minden nagyobb színpadján nagy sikert aratott. Most a mozi vászán elvenedik meg dr. Tokeramo, ez a Pszichologiaiag annyira érdekes alak. A híres drámát, melyet Korcsmáros Nándor zseniálisan ültetett át a film számára, hétfőn és kedden mutatja be az Apolló színház. A gyönyörű kiállítás, a mesteri rendezés és művészi megjászás elragadja a nézőt. Rajnai Gábor a Nemzeti Színház kitűnő művészt dr. Tokeramo nagyszerű alakításért legnagyobb elismerés illeti méltó partnere Mattyasovszky Ilona, Kerner Ilona, a hiszterikus nagyvilági nő szerepében. A többi szereplők is elsőrangúak. Vasárnap meg az őriási sikerű „Vasgyáros” marad a műsoron.

APRONHÍRDETÉSEK

Apronhírdetéseikért 10 szőig 1-50 kor., azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Egy tanulót és egy mindenesítut felvezet az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz.

Megjelent „A Sajtó” májusi száma gazdag, érdekes tartalommal. Vegye meg a következő útlelet valamelyikében: Hotvát-Rónai papirkereskedés, Vadász trafik, Deák József Zita királyné-ut sarkán, Mikó Növérék Szőgyény Marich-u. — A Lap ára 10 fillér.

Egy csomagoló kasszony azonnal felvétetik. Szűts Róbert gyógyszerárában.

Egy pár új férfi és női cipő, használt női ruha eladó. Gyümölcs utca 3.

Nyolc darab fél éves sertés eladó. Paulovics gazdaságában.

Gyermekruha varrást, elvállal Csikósé, Kossuth u. 3.

Fűthető fűrdőkád eladó. Palotai u. 10.

Bejáró leányt keresek. Vörösmarty-tér 1. sz.

Géppaló a városi jeggyárhoz d. u. 2 órától éjfélig terjedő elfoglaltsággal keresetlik. Ajánlkozni üzemvezető mérnöknek lehet.

Széchenyi utca 15. szám alatt egy kaszáló-rét kiadó.

Egy felülűtő barna cserép-kályha eladó. Zámoly-utca 13/a.

Egy jó karban levő fekete férfi ruha eladó. Cim a kiadóban.

Gyümölcs-utca 15. - sz. ház eladó. Tudakozódni lehet dr. Kneifl Ferenc ügyvédnél. Jókai-utca 3.

Éltesebb mindenesítő nagyfizetésre azonnali belépésre keresetlik kis családnak. József-utca 27. szám.

Kempis Tamás világhíru könyvecskéje kapható Horváthné és Rónainé papirkereskedésében: — Ugyanott kapható Szalézi sz. Ferenc *Philothéa*-ja.

Szép hajfonatok kaphatók, kifésült hajkból hajmunkát készítenek és kifésült női hajtat megvesz Koro naly hölgytödrász Nádor u. 13.

Méheszeti eszközök, kaptárak, két borovi fenyő kád, kerit padok, asztal, Öreghegyi kápolna mellett szombaton és vasárnap délután eladotnak. Cim a harangozónál.

Két kerit pad, diványállvány új felűtő, cipők eladó. Cim a kiadóban.

Felsőkirálysor 53. sz. ház eladó. Bejárat a Budai utról.

Elveszett egy fehérszőrű magas süldő. A megtaláló jelentse a rendőrségen, hol illő jutalomban részesül.

Mindenesítu felvétetik. Knazovitzky divatruházában.

Önkéntes árverés. Néhai Sárközi Károly volt székesfehérvári lakos hagyatékához tartozó Székesfehérvárott Ósz utca 12. számú házat 1918. május hó 9. napján délelőtt fél 11 órakor Nádorutca 6. számú házbán levő kir. közjegyzői irodámban árveréses árve részen eladom. Dr. Hor. Kálmán kir. közjegyző.

Csorda utca 12. számú ház szabadkékéből eladó.

Székesfehérvár sz. kir. város polgármestere. 2285/1918. szám.

Pályázati hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város központi kezelő hivatalánál megüresedett a IX. fizetési osztálynak megfelelő fizetés és lakáspénznel díjazott írói-nyomtatási állásra pályázatot hirdetek. Ezen állást a törvényhatósági bizottság a folyó évi május hó 27-iki rendes közgyűlésen fogja eldönteni.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyernyi óhajlják, hogy a magyar állampolgárságukat, életkorukat, egészségi potukat az 1883. I. t. c. benn a közigazgatási szakra előirt képzettséget, eddigi gyakorlatukat s előéletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket május hó 26 án délig a törvényhatósági bizottsághoz címezve a közigazgatási hivatalnál adják be.

Határidőn túl beérkezett kérvények nem vételnek figyelembe.

Székesfehérvár, 1918 évi május hó 4-én.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

A szerkesztőség hivatalos órái: hétköznapokon d. e. 8 tól 12 ig és d. u. 2. től 5 ig. Vasár- és ünneppnapokon szerkesztőségünkben nincs hivatalos óra. Szerkesztőség és kiadóhival: Szent István tér 1. Telefon 208. Lapunk egyes példányai a szerkesztőségben is kaphatók.

Szives figyelembe!

Tisztelettel értesitem a nagy-érdemű közönséget, hogy

bognár-műhelyemet

Széchenyi-u. 26. sz. alatt megnyitottam s ott mindennemű bognármunkát jól és jutányosan elkészítek.

Kérek szives pártfogást!

Mély tisztelettel

Vig Ferenc,
bognármester.

2400 liter

1917. évi saját termelő leányka és muskotály fajta tisztán kezelt kítőnő minőségű

bor eladó.

Bővebbi felvilágosítással szolgál a tulajdonos

KOPÁNYI IMRE

a székesfehérvári központi szesz-főzde vezetője (városi sörházépület), hol a bor megízlelhető. Ugyanott egy mázsás szénkéng eladó.

MEGHÍVÓ

A Dunántúli Fakereskedelmi és Ipari rt. Székesfehérvár, folyó évi május hó 18-án délután fél 4 órakor a Közgazdasági Bank és Takarékpénztár rt. helyiségében megtartandó

alakuló közgyűlésre

NAPIREND.

1. Az alapítke kellő aláírás és befizetés által való biztosításának igazolása;
2. Az alapszabályok megállapítása;
3. A társaság megalakulása iránti határozat;
4. A társaság igazgatóságának kinevezése;
5. A társaság felügyelőbizottságának 1 évre való megválasztása;
6. Határozat az alapítónak adandó felmentvény iránt.

Az alapítók:

Magyar Általános Takarékpénztár rt. Budapest,
Magyar Östermelő rt. Budapest, Közgazdasági Bank és Takarékpénztár rt. Szívár, Deutsch Jós. A

* Az alakuló közgyűlésen csak azon részvényjegyzők bírnak szavazati joggal, akik az alapítási tervezet 6. pontja értelmében a jegyzett részvényeknek 30 százalékát lefizették és azt igazolják.

Nyomta Egyházmegyei Könyvnyomda Székesfehérvár.

Urania-színház

Hétfőn, május hó 6-án:

2 filmjudozság egy műsoron!

KÖ KÖVEK KÖZÖTT.

Sudermann regény 3 felv.
— Egy előjátékkal.

Házasság akadályokkal.

Vigjáték 3 felvonásban.

Előadások: 7 és 9 órakor.
Rendes helyfárak.

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a nagyr demű közönség becses uto mására hozni, hogy Malom u. 6. szám alatt levo

vendéglőmet

május hó 1 én megnyitom, fő-törökésem a tisztelt vendégeimet minden tekintetben legpontosabban kielégíteni: — Friss osona dolgok raponta kaphatók.

Számos pártfogás kér

Töke Ferenc,
vendéglős és hentes.

Apolló-színház.

Hétfőn és kedden,
május hó 6 és 7 én:

LENGYEL MENYHÉRT
világhíru drámája!

TAIFUN

Japán-dráma 4 felvonásban.

Főszereplők:
Dr. Tokeramo: *Rajnai Gábor*,
Kernerlona *Matyasovszky I.*
Klegészító műsor.

1 millió kor.

az eselleges főnyereménye az új állami magy. kir.

II. osztálysorsjátéknak

50 000 nyeremény, egy jutalom összesen

13 millió 160.000 kor.

Minden második sorsjegy nyer. Huzás május 17. és 18.

Válaszon e számokból:

98640 98679 70417 92459 80538
36522 36518 39340 53274 49044

Az első osztályu sorsjegyek árát:

egy nyolcad 1 K 15 f, negyed 3 K, fél 6 K, egész 12 K.

Sorsjegyet utánvétellel vagy befizetést lappal vagy az összeg előzetes befizetése ellenében ajánl az

Értékesítő és Kereskedelmi r.-t.

sorsjegy osztálya
Budapest, Dorottya-utca 6.
(Leszámitolóbank).

Megrendeléshez levelezőlap elegendő. Székküldés a táborba is.